

Test wcale nie dla uczniów

6. Łatwo obliczyć wartość nieskończonej sumy

$$1 + \frac{1}{3} + \frac{1}{9} + \frac{1}{27} + \frac{1}{81} + \frac{1}{243} + \frac{1}{729} + \dots$$

Oznaczając ją przez S mamy bowiem

$$S = 1 + \frac{1}{3} \left(1 + \frac{1}{3} + \frac{1}{9} + \frac{1}{27} + \frac{1}{81} + \frac{1}{243} + \dots \right)$$

i widzimy, że wyrażenie w nawiasie też jest równe S — bo jest sumą odwrotności wszystkich potęg trójki. Mamy zatem równanie

$$S = 1 + \frac{1}{3} \cdot S,$$

skąd natychmiast wyliczymy, że $S = \frac{3}{2}$.

Obliczmy w ten sposób wartość nieskończonej sumy

$$\Sigma = 1 + 3 + 9 + 27 + 81 + 243 + 729 + \dots$$

Mamy $\Sigma = 1 + 3 \cdot (1 + 3 + 9 + 27 + 81 + 243 + \dots) = 1 + 3\Sigma$, skąd $\Sigma = -\frac{1}{2}$ ... Zaraz, zaraz?

Suma potęg trójki ma być równa minus połówce?

Które z tych obliczeń jest poprawne? Pierwsze? Drugie? Żadne? Obydwa? Dlaczego?

Zadania

Redaguje mgr Krzysztof S. NOWIŃSKI

M 271. Rozwiązać równanie

$$(x_1 + x_2 \sqrt{7})^4 + (y_1 + y_2 \sqrt{7})^4 = 2 + \sqrt{7},$$

w zbiorze liczb wymiernych.

Rozwiązanie na str. 13

M 272. Wykazać, że dla każdej liczby naturalnej n liczba $[(2 + \sqrt{3})^n]$ jest nieparzysta. Symbol $[x]$ oznacza największą z liczb całkowitych nie większych od x .

Rozwiązanie na str. 13

M 273. W kwadracie o boku długości 1 zawarty jest zbiór A o tej własności, że żadna para

punktów tego zbioru nie jest odległa dokładnie o $\frac{1}{100}$. Wykazać, że $S(A) < 0,341$.

Symbol $S(X)$ oznacza pole zbioru X .

Rozwiązanie na str. 13

Redaguje mgr Tomasz TRATKIEWICZ

F 99. Gdy prędkość wypływu gazów z dysz rakiety jest mniejsza niż prędkość jej samej, wtedy gazy poruszają się w ślad za rakieta. Czy w takim przypadku prędkość rakiety może wzrastać?

Rozwiązanie na str. 13

F 100. Samoloty A i B lecą obok siebie z prędkością v . Następnie samolot A zwiększa dwukrotnie swoją prędkość. Dla obserwatora na ziemi energia kinetyczna samolotu A wzrosła o

$$\Delta K_1 = \frac{m(2v)^2}{2} - \frac{mv^2}{2} = \frac{3}{2} mv^2.$$

Dla pilota samolotu B odpowiedni przyrost energii samolotu A wynosi

$$\Delta K_2 = \frac{mv^2}{2} - 0 = \frac{mv^2}{2}.$$

Ilość spalanego w trakcie przyspieszania paliwa jest w obu układach odniesienia taka sama, zaś skutek zdecydowanie różny. Wyjaśnić paradoks.

Rozwiązanie na str. 13

